

AGRUPACIÓ	: Justícia i Qualitat Democràtica
PROGRAMA PRESSUPOSTARI:	131. Relacions institucionals, memòria, pau i drets humans

Pla de Govern:	5. Autogovern efectiu i finançament singular
Pla Departamental:	6. Reforçar les polítiques de memòria, les conviccions democràtiques i la lluita contra el feixisme i la intolerància

Diagnòstic de la situació Necessitat a la qual fa front el programa: El programa té per objecte la conservació, la defensa, el foment i la divulgació de la memòria democràtica, d'acord amb els principis de justícia transicional de veritat, justícia, reparació i garanties de no repetició. La implantació de les polítiques públiques de memòria democràtica a Catalunya han permès fer efectiu un impuls públic significatiu en la recuperació de la memòria democràtica, fonamentat en el reconeixement de la pluralitat de memòries, la dignitat de les víctimes del franquisme i de la violència política incontrolada a la rereguarda republicana. Aquesta tasca de recuperació s'ha entès com la commemoració de la lluita per les llibertats, però també com una oportunitat per investigar la història col·lectiva de l'etapa 1931-1980 i, finalment, com una via per difondre a les generacions presents i futures el respecte pels drets humans i el coneixement dels fonaments del sistema de llibertats de què ha de gaudir una societat democràtica. Malgrat els importants avenços que s'han produït durant aquests anys, és necessari continuar impulsant les actuacions per a la recerca, localització, recuperació i identificació de les persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista; impulsar les actuacions foment de la memòria democràtica i impulsar les actuacions per al reconeixement i la reparació de les víctimes del franquisme. Població objectiu: El conjunt de la ciutadania de Catalunya. Tanmateix, moltes de les accions tenen subjectes específics, com ara altres institucions públiques de Catalunya, de la resta de l'Estat i dels àmbits europeu i internacional, actors socials i polítics, com organitzacions socials, col·legis professionals, universitats, centres educatius, mitjans de comunicació i partits polítics, però també conjunts molt determinats de la població, com és el cas de les víctimes de la violència i la repressió de la Guerra Civil i la dictadura franquista. També són rellevants les entitats de la societat civil que treballen per a la recuperació de la memòria democràtica. Descripció detallada de la necessitat: La recuperació de la memòria democràtica és una assignatura pendent que convé resoldre per restablir la dignitat de tantes persones que van morir o van veure alterada la seva vida durant i després de la Guerra Civil i la dictadura franquista. Aquesta tasca implica impulsar actuacions de promoció de la memòria democràtica, el reconeixement i suport a les persones que van lluitar per la democràcia arriscant la seva llibertat i, sovint, la pròpia vida, la recuperació de la memòria històrica d'aquells esdeveniments i la dinamització de projectes que ajudin a la seva difusió i coneixement. La documentació, fins l'actualitat, d'un miler de fosses de la Guerra Civil i el franquisme en territori administratiu català en fa peremptòria l'exhaustiva localització, identificació i obertura mitjançant els successius plans de fosses i, en particular, la prioritització d'aquelles intervencions orientades a salvaguardar les restes en casos manifestos de risc de destrucció o degradació irreparable. La posada en funcionament, l'any 2017, del Programa d'identificació genètica de persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista ha possibilitat l'encreuament de les mostres genètiques de centenars de restes exhumades en fosses amb les dels familiars participants per tal de detectar coincidències. Fins el 2025, s'han produït 27 identificacions que han permès el retorn d'aquestes restes a les seves famílies. De la mateixa manera, les indemnitzacions a les persones que van patir privació de llibertat per raons polítiques durant el franquisme continua sent una política destacada. La tasca pedagògica per arribar a tota la societat, des dels més joves fins als adults, és imprescindible per prendre consciència dels fets ocorreguts perquè no es tornin a repetir, i per a combatre l'ascens de moviments populistes i de discursos d'odi que amenacen els drets humans, la convivència, i el conjunt del sistema democràtic. Així, exposicions, publicacions, conferències, rutes guiades i altres accions resulten molt rellevants com a mecanismes de difusió pública. Entre aquestes eines, cal destacar el constant manteniment i ampliació dels fons del Banc de la memòria democràtica, un projecte departamental que recull i posa a l'abast de la ciutadania en general, però també dels investigadors, un ampli conjunt de recursos i col·leccions que recuperen la memòria democràtica de Catalunya en el període comprès entre el 1931 i el 1980. En una altra línia, és igualment necessària la senyalització i el manteniment de la Xarxa d'Espais de Memòria, un conjunt d'indrets que constitueixen el patrimoni memorial, tangible i intangible, representatiu de la lluita i els conflictes per aconseguir els drets i les llibertats democràtiques. També és rellevant continuar amb la política d'homenatges i reconeixements a fets, llocs i persones que van tenir un paper destacat durant la Guerra Civil i la dictadura franquista. Finalment, són igualment destacables el foment de la recerca i la relació amb altres administracions i entitats, dins i fora de les nostres fronteres, per a engegar projectes conjunts de recuperació i difusió de la memòria. Marc regulador del programa: Decret 288/2000, de 31 d'agost; Decret 330/2002, de 3 de desembre; Llei 52/2007; Llei 10/2009, del 30 de juny; Decret 111/2010, de 31 d'agost; Llei 11/2017, de 4 de juliol; Llei 13/2007, del 31 d'octubre; Decret 145/2008, de 15 de juliol; Acord GOV/66/2020, de 12 de maig; Acord GOV/43/2015, de 24 de març.
--

Missió Estendre els valors de la memòria democràtica en el conjunt de la societat catalana, mitjançant polítiques públiques transversals orientades a la recuperació, el foment, la recerca i la difusió, a fi de millorar la qualitat del sistema democràtic.

PRESSUPOSTOS DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA PER AL 2026 MEMÒRIES DE PROGRAMES

Objectius estratègics i operatius del programa

- Fomentar la memòria democràtica; reforçar les entitats memorialistes i el desenvolupament local, i posar en valor el paper de la dona (OE6.1)
 1. Consolidar una cultura cívica democràtica i de coneixement històric del passat recent mitjançant un programa d'accions divulgatives i la potenciació de serveis educatius
 2. Impulsar el desenvolupament del Banc de la Memòria Democràtica i desplegament territorial de la Xarxa d'Espais de Memòria Democràtica
 3. Promoure la convocatòria d'ajuts i de subvencions per a projectes adreçats a recuperar la memòria democràtica
 4. Promoure la internacionalització de les polítiques de memòria
- Treballar en la recerca, localització, recuperació i identificació de les persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura (OE6.2)
 1. Finalitzar el Pla de foses 2023-2025 i plantejar el nou Pla de fosses
 2. Executar el contracte de localització, recuperació i anàlisi antropològica i genètica de restes òssies humanes de la Guerra Civil i la dictadura franquista
 3. Promoure la recerca en matèria de memòria democràtica
- Impulsar el reconeixement i la reparació de les víctimes de la Guerra Civil i la dictadura franquista (OE6.3)
 1. Promoure la reparació i el reconeixement de les víctimes
 2. Dur a terme actes de commemoració i d'homenatge
- Difondre la història contemporània de Catalunya, especialment la de les institucions de la Catalunya republicana, i la història de la cultura catalana (OE6.4)
 1. Promoure el coneixement de la història de Catalunya
 2. Promoure la difusió de la història de les institucions catalanes contemporànies

Indicadors del programa	Unitat	Obj.	2023 Real	2024 Real	2025 Previst	2026 Previst
1. Pressupost destinat a les convocatòries de subvencions	EUR	OE6.1	300.000,00	580.000,00	580.000,00	580.000,00
2. Nombre de sol·licituds i projectes per a les convocatòries de subvencions	Nombre	OE6.1	101,00	219,00	220,00	228,00
3. Nombre de subvencions atorgades	Nombre	OE6.1	49,00	106,00	110,00	160,00
4. Import atorgat a les convocatòries de subvencions	EUR	OE6.1	244.060,63	564.436,80	580.000,00	580.000,00
5. Nombre d'actes de difusió de la història de Catalunya	Nombre	OE6.4	1,00	11,00	5,00	5,00
6. Nombre de fosses intervingudes	Nombre	OE6.2	16,00	31,00	15,00	15,00
7. Recollida de restes en superfície	Nombre	OE6.2	36,00	20,00	20,00	20,00
8. Nombre d'individus recuperats	Nombre	OE6.2	120,00	35,00	150,00	150,00
9. Nombre de perfils d'ADN dels individus recuperats	Nombre	OE6.2	33,00	130,00	150,00	100,00
10. Nombre de llibres editats pel Centre d'Història Contemporània de Catalunya (CHCC)	Nombre	OE6.4	2,00	3,00	4,00	2,00
11. Exemplars catalogats a la biblioteca del Centre d'Història Contemporània de Catalunya	Nombre	OE6.4	2.057,00	547,00	700,00	500,00

Despeses per capítols del programa (EUR)	Import consolidat
1 Remuneracions del personal	1.588.754,57
2 Despeses corrents de béns i serveis	3.158.936,39
3 Despeses financeres	1.000,00
4 Transferències corrents	471.975,78
6 Inversions reals	226.698,56
7 Transferències de capital	200.000,00
8 Variació d'actius financers	0,00
9 Variació de passius financers	0,00
Total despeses	5.647.365,30
Llocs de treball pressupostats del programa	37

PRESSUPOSTOS DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA PER AL 2026 MEMÒRIES DE PROGRAMES

AGRUPACIÓ	: Justícia i Qualitat Democràtica		
PROGRAMA PRESSUPOSTARI:	131. Relacions institucionals, memòria, pau i drets humans		
GESTOR DE PROGRAMA	: 7550. Consorci Memorial dels Espais de la Batalla de l'Ebre		Subsector: CONS.

Objectius estratègics i operatius del programa

- Fomentar la memòria democràtica; reforçar les entitats memorialistes i el desenvolupament local, i posar en valor el paper de la dona (OE6.1)
 1. Consolidar una cultura cívica democràtica i de coneixement històric del passat recent mitjançant un programa d'accions divulgatives i la potenciació de serveis educatius
 2. Impulsar el desenvolupament del Banc de la Memòria Democràtica i desplegament territorial de la Xarxa d'Espais de Memòria Democràtica
- Treballar en la recerca, localització, recuperació i identificació de les persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura (OE6.2)
 3. Promoure la recerca en matèria de memòria democràtica
- Difondre la història contemporània de Catalunya, especialment la de les institucions de la Catalunya republicana, i la història de la cultura catalana (OE6.4)
 1. Promoure el coneixement de la història de Catalunya

Indicadors del gestor	Unitat	Obj.	2023 Real	2024 Real	2025 Previst	2026 Previst
1. Nombre de convenis signats (COMEBE)	Nombre	OE6.1	3,00	3,00	7,00	7,00
2. Nombre de projectes impulsats (COMEBE)	Nombre	OE6.1	13,00	15,00	13,00	13,00
3. Nombre d'usuaris (COMEBE)	Nombre	OE6.1	9.389,00	18.030,00	20.172,00	19.200,00

Principals béns/serveis i actuacions destacades

1. Recuperació de la història i la memòria de la Batalla de l'Ebre i posada en valor del patrimoni memorial vinculat.
2. Gestió i manteniment d'actius patrimonials existents (centre d'interpretació, senyalitzacions i museïtzacions a espais històrics).
3. Elaboració d'un programa d'activitats (exposicions, col·loquis, seminaris, conferències, organització d'actes commemoratius).
4. Promoció de la recerca, la descoberta, l'aprenentatge i l'interès pels fets de la Batalla de l'Ebre.
5. Establiment de línies de treball i col·laboració amb la Xarxa d'Espais de Memòria del Memorial Democràtic.
6. Treball i col·laboració amb ens públics/privats per recuperar la memòria democràtica i el patrimoni memorial de la Guerra Civil.
7. Relació, cooperació i establiment de vincles amb institucions i entitats que treballin a l'entorn de la Guerra Civil.

Despeses per capítols del gestor (EUR)	Import sense consolidar
1 Remuneracions del personal	217.225,80
2 Despeses corrents de béns i serveis	194.574,20
3 Despeses financeres	1.000,00
4 Transferències corrents	0,00
6 Inversions reals	34.000,00
7 Transferències de capital	0,00
8 Variació d'actius financers	0,00
9 Variació de passius financers	0,00
Total despeses	446.800,00

Llocs de treball pressupostats del gestor	6
--	----------